

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Για την ίδρυση μιας επιχείρησης (ανεξαρτήτου μορφής και νομικής υπόστασης) είναι απαραίτητα τα παρακάτω βήματα:

✓ **ΒΗΜΑ 1^ο:** Πριν από οποιαδήποτε άλλη ενέργεια, είναι απαραίτητο να είναι γνωστός και εξασφαλισμένος ο χώρος εγκατάστασης της επιχείρησης.

✓ **ΒΗΜΑ 2^ο:** Οι επιχειρηματίες πρέπει να αποφασίσουν τη νομική μορφή της επιχείρησης:

- Για τα Φυσικά Πρόσωπα (Ατομικές επιχειρήσεις) δεν απαιτούνται ιδιαίτερες νομικές διαδικασίες ίδρυσης.
- Για τα Νομικά Πρόσωπα (Επιχειρήσεις) απαιτούνται νομικές διαδικασίες και ενέργειες όπως:
 - ο Συμβουλή ειδικού νομικού ή/ και οικονομικού-επιχειρησιακού συμβούλου.
 - ο Κατάθεση του καταστατικού της εταιρείας (Ο.Ε., Ε.Ε., Συνεταιρισμοί) στο Πρωτοδικείο.
 - ❖ Οι Ε.Π.Ε. υποχρεούνται σε διαδικασίες δημοσιοποίησης του καταστατικού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή/ και σε τοπικό τύπο.
 - ❖ Οι Α.Ε. υποχρεούνται να υποβάλλουν το καταστατικό τους στον κατά τόπους Νομάρχη ή στην Διεύθυνση Εμπορίου και Ανωνύμων Εταιρειών των Νομαρχιών. Από εκεί εκδίδεται απόφαση σύστασης, γίνεται εγγραφή στα μητρώα Α.Ε., και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περίληψη του καταστατικού.

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

✓ **ΒΗΜΑ 3^ο:** Για τις περισσότερες περιπτώσεις ίδρυσης επιχείρησης είναι υποχρεωτική η εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο (Ν.2081/92) (τα κατά τόπους Βιοτεχνικά, Εμπορικά-Βιομηχανικά και Επαγγελματικά Επιμελητήρια).

Στο Επιμελητήριο γίνεται αναγγελία έναρξης, προεγγραφή και εκδίδεται βεβαίωση δικαιώματος χρήσης επωνυμίας και κατοχύρωσης διακριτικού τίτλου της επιχείρησης. Επίσης, το Επιμελητήριο είναι αυτό που ενημερώνει για τις απαραίτητες για την ίδρυση ενέργειες.

Οριστική εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο γίνεται: για τις Ατομικές Επιχειρήσεις εντός 2 μηνών από την έναρξη των εργασιών (δήλωση έναρξης εργασιών στην ΔΟΥ) και για τα Νομικά Πρόσωπα εντός 2 μηνών από την σύστασή τους (δημοσίευση του καταστατικού τους).

✓ **ΒΗΜΑ 4^ο:** Η εγγραφή στον Ασφαλιστικό Φορέα γίνεται κατά κανόνα υποχρεωτικά (Ν2084/92) για τα φυσικά πρόσωπα και τους εταίρους - μέλη των νομικών προσώπων, άνω των 18 ετών.

Οι φορείς των ΜΜΕ εγγράφονται συνήθως στο κατά τόπους Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδας (ΤΕΒΕ), το Ταμείο Εμπόρων (ΤΑΕ) και σε ειδικές περιπτώσεις σε άλλα ταμεία (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, ΙΚΑ κ.λπ.). Πληροφορίες δίδονται από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα για την αίτηση εγγραφής και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

✓ **ΒΗΜΑ 5^ο:** Για τις περισσότερες επιχειρήσεις που θα ασκήσουν μεταποιητική δραστηριότητα είναι υποχρεωτική η έκδοση Άδειας Εγκατάστασης και στη συνέχεια Άδειας Λειτουργίας (βάσει του Ν. 3325/2004). Οι Διευθύνσεις Βιομηχανίας των κατά τόπους Νομαρχιών είναι αρμόδιες για την πληροφόρηση των υπόχρεων ή μη κατηγοριών και για την έκδοση των αδειών.

Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται για το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι εργασίες εγκατάστασης της επιχείρησης (2-6 μήνες ή 2 χρόνια όταν υπάρχουν κτιριακά).

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν
Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

Η Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης, αντικαθιστά την Άδεια Εγκατάστασης και η διάρκειά της είναι αορίστου χρόνου.

✓ **ΒΗΜΑ 6^ο:** Ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών υποχρεούνται να έχουν Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος προκειμένου να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά. Παρομοίως, ορισμένες επιχειρήσεις και επαγγελματικές δραστηριότητες υποχρεούνται σε έκδοση Ειδικής Άδειας Λειτουργίας (ανεξάρτητα από την Άδεια Λειτουργίας της προηγούμενης παραγράφου).

- Παραδείγματα επαγγελματιών που υποχρεούνται να έχουν Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος είναι:
 - ο Επαγγέλματα σχετικά με ηλεκτρικές συσκευές και εγκαταστάσεις, αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα, αεροσκάφη.
 - ο Υδραυλικά, κλιματιστικά, ηλιακοί θερμοσίφωνες.
 - ο Κουρείς-κομμωτές, οπτικά είδη, οδοντοτεχνίτες.
 - ο Μηχανουργεία * επισκευές μηχανών.
 - ο Εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιακών κέντρων.
 - ο Επαγγέλματα τουριστικά, υπηρεσίες μεταφορών, περιπτώσεις λιανικού εμπορίου.
 - ο Άλλοι ελεύθεροι επαγγελματίες.

- Παραδείγματα επαγγελματιών δραστηριοτήτων που υποχρεούνται να έχουν Ειδική Άδεια Λειτουργίας είναι:
 - ο Αυτές που έχουν αντικείμενο σχετικό με τρόφιμα, ποτά, φάρμακα, χημικά, λιπάσματα, ιατρική (μηχανήματα κ.λπ.), οπτικά.
 - ο Αυτές που έχουν αντικείμενο σχετικό με τον άνθρωπο γενικότερα (κουρεία κ.λπ.), με όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικά, με τον τουρισμό.
 - ο Ορισμένες εμπορικές δραστηριότητες
 - ο Λοιπές.

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

Η πλειοψηφία των Αδειών Ασκήσεως Επαγγέλματος και των Ειδικών Αδειών Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες για την δραστηριότητα Διευθύνσεις των κατά τόπους Νομαρχιών (Δ/νσεις Βιομηχανίας, Υγιεινής, Μεταφορών κ.λπ) ή/και από αρχές όπως Αστυνομία (όπλα), ΕΟΤ (τουρισμός), Δ/ση Εμπορίου Υπουργείου Ανάπτυξης κ.λπ.

✓ **ΒΗΜΑ 7^ο**: Υποχρεωτική για τους επαγγελματίες είναι επίσης η δήλωση έναρξης επιτηδεύματος, η έκδοση αριθμού φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) καθώς και η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων. Αμέσως παρακάτω αναλύονται οι λεπτομέρειες για την καθεμία από αυτές τις ενέργειες.

- Κάθε υποψήφιος επιτηδεύματίας υποβάλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ) κατ' αρχήν το έντυπο Μ5 "Δήλωση υπό ίδρυση Επιχείρησης". Έπειτα, υποβάλλεται το έντυπο Μ2 "Δήλωση έναρξης/ μεταβολής εργασιών Φυσικού Προσώπου" από τα Φυσικά Πρόσωπα ή το έντυπο Μ3 "Δήλωση έναρξης/ μεταβολής εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου" από τα Νομικά Πρόσωπα. Σειρά άλλων δηλώσεων και δικαιολογητικών απαιτείται να συνυποβληθούν με την Δήλωση έναρξης εργασιών, για τα οποία είναι αρμόδια να ενημερώσει η ΔΟΥ του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση.
- Υποχρεωτικά εκδίδεται ΑΦΜ για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα. Κατά κανόνα ΑΦΜ αποδίδεται ήδη στις υπό ίδρυση επιχειρήσεις από τα Γραφεία Μητρώου των κατά τόπους ΔΟΥ. Ο ίδιος ΑΦΜ ισχύει και μετά την Δήλωση έναρξης εργασιών και δεν αλλάζει ανεξάρτητα από μεταβολές στην νομική μορφή, στον ιδρυτή, στην επωνυμία κ.λπ. Η οικεία ΔΟΥ πληροφορεί για τις λεπτομέρειες και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.
- Οι επιχειρήσεις και επαγγελματίες υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ορισμένα θεωρημένα Βιβλία και Στοιχεία, που ορίζονται από τον Κώδικα Φορολογικών Βιβλίων και Στοιχείων, ανάλογα με την νομική μορφή, το είδος της δραστηριότητας, την κατηγορία τήρησης Βιβλίων κ.λπ. Η θεώρηση γίνεται από την ΔΟΥ της έδρας της επιχείρησης, εκτός των Α.Ε. που υπάγονται σε

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

ΔΟΥ ΦΑΒΕ και ΦΑΕΕ. Η οικεία ΔΟΥ ενημερώνει για την κατηγορία Βιβλίων, για τα είδη Βιβλίων και Στοιχείων που πρέπει να τηρούνται θεωρημένα και για τον χρόνο και τα δικαιολογητικά της θεώρησης.

✓ **ΒΗΜΑ 8^ο:** Ο εργοδότης υποχρεούται να καταθέσει Δήλωση και Κάρτα Πρόσληψης για κάθε εργαζόμενο που προσλαμβάνει στο κατάστημα του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση. Στην συνέχεια, ο εργοδότης υποβάλλει Κατάσταση προσωπικού και ωρών εργασίας στα κατά τόπους γραφεία της Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τέλος, ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να παρουσιαστεί (ως εργοδότης) και να δηλώσει τους εργαζόμενους στον ασφαλιστικό τους φορέα, που κατά κανόνα είναι το κατά τόπους Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ).

✓ **ΒΗΜΑ 9^ο:** Ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαίτερες δραστηριότητες μιας επιχείρησης ή επαγγελματικής δραστηριότητας, μπορεί να απαιτούνται και άλλες κατά περίπτωση, ενέργειες κατά την διαδικασία της ίδρυσής της. Για παράδειγμα:

- Μια επιχείρηση μπορεί να ζητήσει κατοχύρωση Εμπορικού σήματος (Ν. 2239/94). Αρμόδιο είναι το Υπ. Αν. Δ/νση Εμπορίου.
- Για την παραγωγή.
- Για την εμπορία ορισμένων προϊόντων είναι απαραίτητο το σήμα καταλληλότητας CE. Αρμόδιοι φορείς υπάρχουν πολλοί κατά περίπτωση, μεταξύ των οποίων η Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γεν. Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- Η κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας ή βιομηχανικού σχεδιασμού ή πνευματικής ιδιοκτησίας επίσης μπορεί να είναι επιθυμητή. Αρμόδιοι φορείς είναι ο ΟΒΙ και ο ΟΠΙ.
- Από την διαδικασία έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας προκύπτει η υποχρέωση έκδοσης διαφόρων άλλων κατά περίπτωση αδειών,

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν
Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

όπως Οικοδομική (Πολεοδομία), Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Νομαρχία), Μηχανολογική μελέτη κ.λπ.

- Σημαντικές διαφοροποιήσεις και απαιτήσεις, προκειμένου να ιδρυθεί μια επιχείρηση, υπάρχουν στις περιπτώσεις επιχειρηματικής-επαγγελματικής δραστηριοποίησης στην Ελλάδα αλλοδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων. Διαφοροποιήσεις υπάρχουν και μεταξύ υπηκόων χωρών-μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών. Σε τέτοια περίπτωση θα πρέπει να ζητηθεί πρόσθετη ενημέρωση από τους αρμόδιους φορείς (Υπουργείο Οικονομικών: Δ/νσεις Μητρώου, Κώδικα Βιβλίων-Στοιχείων, ΦΠΑ, Τελωνειακών κ.λπ).